

Caminobogen hiver jeg også ud. Undskyld Johanne. Alt hvad jeg kan undvære, efterlader jeg her.

Senere samles vi i det lille køkken. Det er smadder hyggeligt, der er en rar stemning. Jeg spiser min suppe og kan med det samme mærke, at jeg får det væsentligt bedre. Humøret er helt fint igen. Der skal ikke så meget til. Jeg taler en del med det spanske par og en pensioneret politibetjent fra USA, der oprindeligt er spansk. Et par fra Østrig holder sig for sig selv.

Bjergvandring med stive led og ondt i halsen

Til trods for Patzy og hans snorke sov jeg dejligt i nat. Jeg er vågnet tidligt og har lyst til at komme ud af døren med det samme, men Deena og Amy sover stadigvæk. Jeg overvejer at gå i forvejen, men beslutter mig alligevel for at vente, så jeg har følgeskab. Det føles mere trygt. I går var jeg glad for, at jeg ikke skulle gå alene. Så jeg venter på damerne.

Endelig af sted. Det går op og ned. I begyndelsen er sneen næsten helt væk. Solen har meget magt, når den er fremme. Der går dog ikke lang tid, før det for alvor går opad, og jeg kan mærke kulden. Der bliver også mere og mere hvidt. Vi kan desværre ikke gå på Caminostien, for der ligger for meget sne, så vi er nødt til at gå på selve hovedvejen.

Den rute er længere, den er anstrengende, og den er decideret farlig. Hovedvejen, her i skikkelse af en krøllet bjergvej, er smal, og med jævne mellemrum kommer store lastvogne prustende. Der er ikke plads til både bilerne og os. Vi er i tvivl om, hvorvidt vi skal gå i højre eller venstre side. Autoværnet i venstre side står det meste af strækningen så yderligt, at vi kun kan gå på selve vejen, men vi kan bedre orientere os der. Lige på den anden side af autoværnet truer dybe slugter. Det er tydeligt, at chaufførerne prøver at tage hensyn, men visse steder betyder det alligevel, at der kun er en halv meter mellem os og lastvognene. Vi fylder godt med rygsækkene, og når vi kan høre en lastvogn nærme sig, rykker vi enten helt ud i den snetunge rabat, hvis det er muligt, eller sætter os på autoværnet og læner os lidt tilbage, så vi fylder mindre. Det giver nerver tenderende til mindre angstanfald, ved tanken om at tippe bagover på grund af vægten på ryggen og ryge ned af bjergsiden. Biler-

ne kører så tæt forbi, at det vakuum, der opstår, når de nærmest suger os til sig, føles som en lille skub, og jeg er bange for at miste balancen.

I starten følges jeg med Deena og Amy, men Amy er syg og stopper hele tiden, og jeg har mine egne udfordringer. De siger, at jeg bare skal gå. Det gør jeg så.

Jeg fryser helt sindssygt, og jeg har alt mit tøj på. Jeg må hele tiden holde mig i gang, for regnen er iskold, og vinden er ubarmhjertig. På et tidspunkt sner det også. I starten tæller jeg hårnålesvingene og prøver at følge med på kortet, men jeg er for træt til at holde styr på det. Jeg prøver at huske vejen, for det er samme tur som bussen kørte, men der er for mange sving.

Jeg tænker på, hvor godt det er, at jeg i sidste øjeblik hev en ulden trøje med. Lige nu har jeg undertrøje, kortærmet ulden T-shirt, langærmet ulden bluse, sweatshirt, omtalte tykke uld trøje og vindtæt jakke på. Al- ligevel fryser jeg.

Jeg sender ærgerlige tanker til far, der ikke ville have, at jeg gik til spejder som barn. Sådanne spejdererfaringer kunne have kommet mig til gode her. Det var et misforstået forsøg på at beskytte mig og min dyd, da der også var drenge i spejderklubben. Jeg har heller ikke været på camping med min forældre, for de gad ikke den slags, de var jo oppe i årene. Så jeg er aldrig blevet særlig praktisk i den retning. Jeg har heller aldrig gået særligt langt og har slet ikke forberedt mig ordentligt til denne tur. Ingen træning med rygsæk overhovedet. Oveni er mine ben ikke rigtigt i orden. Jeg går og bander mig selv langt væk. Hvad fanden har jeg tænkt på?

Jeg bliver dog også enig med mig selv om, at jeg lige så godt kan prøve at nyde turen. Jeg får vendt selvmedlidenheden til, at jeg da i hvert fald har mange spændende oplevelser med mig selv og min krop – og er propfuld af følelser. Jeg tænker tilbage på sidste uge, hvor jeg frejdigt sad og opdaterede Facebook med, at jeg skulle gå Caminoen. 148 Facebook-venner “likede” det, og jeg fik 43 kommentarer, der alle ønskede mig god tur. De tror, jeg kan. Jeg kan også vælge at tro det, og det kommer så bare til at kræve al min beslutsomhed lige nu.

Der er ingen steder, jeg kan sidde og hvile mig, og jeg kan næsten ikke mærke mine ben. Det eneste sted, der er varmt på min krop, er mine fødder. Jeg sender en kærlig tanke til Johanne, der anbefalede mig at købe netop den slags støvler. Jeg har også gået dem godt til, for jeg har haft dem i halvandet år, da det var min mening, at gå Caminoen sidste år.

Pludselig ser jeg de to professorer, der kravler det sidste stykke op ad skrænten. De har alligevel taget det første stykke af Camino-stien, selvom vi blev frarådet at gå der. De gik længe før mig i morges, så jeg kan regne ud, at de har været på en streng tur, for jeg har gået flere kilometer end dem. De er få meter foran mig og ser sig ikke tilbage. Det passer mig fint, for jeg orker ikke at snakke.

Det er en kraftanstrengelse at holde sig på benene. Gråden sidder helt oppe i halsen, og den kan bryde løs når som helst. Jeg tænker på Mr. B med den violette farve i ansigtet. Tænk, at han udsætter sig for det her. Jeg skal helt sikkert ikke gå sammen med ham, for mit førstehjælpskursus er ikke opdateret.

Vejens snor sig rundt og rundt, op og ned, og jeg har ingen anelse om, hvor langt jeg er. Sætter bare den ene fod foran den anden. Mine papirer og mit håndklæde har jeg lagt ind på brystet for at tage den værste vind. Mine ekstra uldsokker har jeg på hænderne.

Mine tanker kredser hele tiden om det samme emne. Hvad skal jeg dog gå Caminoen for? Hvad har jeg dog tænkt på? Hvorfor i alverden skal jeg det? Tankerækken bliver afbrudt af en cykelrytter, der siger "Hola". Jeg lægger pludselig mærke til, at alle forbikørende hilser. De ved godt, at det her er en hård omgang, og det hjælper faktisk, at de vinker.

Tårene kommer i bølger, når følelsen af selvmedlidenhed ind i mellem skyller ind over mig. Jeg har ved gud aldrig haft så ondt af mig selv før. Da jeg tog hjemmefra, og folk spurgte mig, om jeg troede, jeg kunne gennemføre, og om jeg havde trænet nok, svarede jeg kækt, at det mente jeg da, og at jeg da bare kunne tage bussen, hvis jeg på et tidspunkt ikke kunne gå længere. Selvom jeg sagde det, var det aldrig min mening at gøre det. Jeg hader at give op og kan slet ikke udholde tanken om, når jeg kommer hjem, og folk spørger mig: "Gik du hele vejen," at jeg så er nødt til at svare, at jeg tog bussen indimellem. Det er helt udelukket.

Jeg har endnu ikke mødt de to professorer, og det piner mig, for det betyder, at jeg går langsommere end dem. To gamle mænd. Jeg slæber mig af sted. Videre, videre. Måske jeg kan se dem om næste hjørne. Selvom jeg går forholdsvis langsomt, er jeg til gengæld ikke blevet indhentet af Deena og Amy, så de må gå endnu langsommere. Vejen snor sig rundt i hårnålesving, og selvom jeg egentlig burde kunne se over på den anden bjergside, sner det for kraftigt til, at jeg kan se noget som helst.

Langt om længe ser jeg toppen og et stort kors. Jeg er der snart. YES! Tanken om mad og varme giver mig fornyet energi. Humøret er pludselig godt igen.

Vinden tager til jo nærmere toppen, jeg kommer. Både energi og kræfter kører på reserverne, og selv da jeg kommer helt tæt på, kan jeg ikke se klostret. Det slår mig helt ud, og jeg bryder ud i gråd. Jeg har mest lyst til at smide mig ned og blive liggende. Det gør jeg dog ikke. I stedet henter jeg mit kort frem og kan se, at jeg er tæt på klostret i Roncesvalles. Ganske få kilometer. Det må kunne lade sig gøre. Jeg begynder at gå, og for hver 100 meter tager vinden af. Jeg fryser heller ikke helt så meget. De sidste 100 meter føles som i en tåge. En drøm. Jeg trasker ind i området. Klostret er stort og består af flere bygninger. Jeg ved ikke, hvor jeg skal hen. En mand kigger spørgende på mig og spørger: "Peregrinos?" Jeg nikker. Han peger i retning af en bygning. Det er selvfølgelig den der ligger længst væk. Igennem en port, over en gårdsplads og ned ad en trappe.

Jeg mærker varmen. En kvinde spørger mig om noget, men jeg ved ikke, hvad det er, og er også ligeglad. Hun stikker mig en seddel med en masse spørgsmål. Jeg sætter mig bare ned, kan slet ikke tænke. Stirrer tomt ud i luften – bare glad for at sidde her i varmen. Der går lang tid, før jeg kan koncentrere mig om de mange spørgsmål i spørgeskemaet. De vil vide, hvorfor jeg går Caminoen, og jeg sætter kryds i "andet", for min tur går jeg hverken af religiøse eller sportsmæssige grunde.

Med stort besvær finder jeg lidt senere madautomaterne. Jeg er helt lost. Kan ikke engang finde ud af, hvor jeg skal putte penge i. Jeg er grædefærdig. Pludselig mærker jeg den ene professor tage mig om skuldrene og med bekymret mine spørge, hvordan jeg har det. "Hvad har du fået at spise i dag," vil han vide. Jeg svarer, at jeg ikke har spist siden i morges.

Han stopper straks penge i kaffeautomaten og henter en dampende varm kop kakao ud til mig. Så tager han mig i hånden og fører mig ind til sin ven, der sidder ved et langbord og spiser flute, ost og pølse. De byder mig ind. Hvor er jeg dum. Jeg bliver helt flov. Hele dagen har jeg været så fokuseret på at have ondt af mig selv og har ikke sørget for at medbringe andet end vand og nødder. Jeg ved ikke, hvorfor jeg ikke har tænkt på at købe mad.

Burt og Bertil er velforberedte. De har købt mad i Frankrig. Langsomt kan jeg mærke, at jeg bliver mig selv igen. Der er ingen tvivl om, at jeg var gået sukkerkold. Fyldt med taknemmelighed for omsorgen prøver jeg at takke for maden, og Burt siger, at han kun er glad for at kunne hjælpe mig. Han fik selv hjælp engang, da han havde brug for det. Sådan er Caminoen, siger han.

De er også trætte, kan jeg se. De fortæller lidt om deres liv. Burt er pensioneret professor i biologi, og jeg fortæller ham, at jeg har haft borrelia. Han kigger vantro på mig og siger: "Jamen, så kan jeg slet ikke forstå, at du sidder her." Bertil, ham der havde været blåviolet i ansigtet forleden, vil vide, hvad borrelia er, og for første gang forstår jeg selv rigtigt, hvad borrelia er.

Burt fortæller, at han tilfældigvis har haft med de bakterier at gøre. Borrelia er åbenbart opkaldt efter en mand, der hed Borrel. I 30'erne opdagede han, at sygdommen kom fra skovflåten. Alligevel fik den først et navn fyre år senere, i 70'erne, efter et udbrud i området omkring landsbyen Lyme i Connecticut, USA. Derfor er borrelia ofte betegnet under Lyme-Borrelia eller Lyme Disease, fortæller Burt. Der findes hundredvis af arter, men kun fire af dem kan give borrelia hos mennesker. En ubehandlet borrelia er dødelig, siger han og kigger på mig over brillen.

Jeg fortæller om mine led, der er stive, og Burt siger, at jeg har været heldig, for borrelia kan give alt, lige fra betændelse i hjertet, nervelamnelser i ansigtet over meningitis-symptomer til leddegigt. "Der burde være noget gigtmicin, der kan hjælpe dig," tilføjer han. Jeg kan forstå, at jeg er i tredje stadie af borrelia, som i sjældne tilfælde kan give tilbagevendende leddegigt over en periode af 10 år. Jeg har ikke lyst til at være et sjældent tilfælde og sidder med en klump i halsen, men tænker

alligevel, at hvis det ikke bliver værre, end det er nu, går det nok. Og jeg er jo allerede godt igennem de første fire år.

Jeg sidder i en følelsesmættet situation. Bare glad over at være til – varm og mæt. Bertil fortæller, at han lige har mistet sin kone og er taget på vandring for at finde ud af, hvad han skal bruge resten af sit liv til. Det er godt at have en god ven, der tager en med på Caminoen, siger han med tårer i øjnene.

Deena og Amy ankommer. Trætte og syge. Vi aftaler at spise sammen senere. De vil prøve at få fat i en læge til Amy.

Sovesalene i klostret er nyistandsatte. Dejlige senge med eget strømstik, gode badeforhold og varme. Ikke noget at klage over der. Det er især dejligt med varmen, fordi jeg har frosset hele dagen og stadig døjer med ondt i halsen. Jeg sover sammen med den pensionerede politimand fra USA, som jeg mødte i Valcarlos og to unge fyre. Den ene er fra Japan, og den anden er koreaner. De er mere end almindeligt tavse.

Jeg smutter nedenunder for at komme på internettet. På Facebook er der mange, der har lagt kommentarer til mig. Det er overvældende, at så mange har læst min opdatering. De synes, jeg er sej. Det kommer helt bag på mig, for det er da, det sidste jeg føler mig. På en dag, hvor jeg har været helt nede og været én lang jammer. Jeg bliver helt flov. Der er også flere, der ønsker mig god bedring, og det varmer helt ind i hjertet.

Klostret i Roncesvalles er stort og består som sagt af flere bygninger. Deena har aftalt med det spanske par, at vi alle skal spise sammen. Først kan vi ikke finde det rigtige sted, men til sidst lykkes det. Der er akkurat

Lene Theill

28. marts via iOS

Jeg var stærkt udfordret fysisk. Mine ben traskede opad det bjerg, men det var vist viljen der fik dem til det. Turen var kold, våd og meget lang, og tuden dryppede hele vejen. Jeg havde lyst til at tudbrøle flere gange, men der kom hele tiden cykelryttere forbi, som sagde hola. Så det ville jo være pinligt at græde. 😊 . På grund af sne kunne vi ikke gå Camino-vejen. Vi måtte gå hele turen på landevejen. Det er selvfølgelig en omvej, men til gengæld var den ryddet For sne. De fleste forbikørende vinkede, sådan en ting bliver man glad i låget af.

Lene Theill

28. marts via iOS

Klosteret i Roncesvalles er bare et fantastisk sted - gode senge og bad. Sneen kunne jeg dog godt undvære. 😊

plads til os, vi får det sidste bord. Jeg bliver introduceret til begrebet: Peregrino menu som på dansk er en pilgrimsmenu. Tænk sig, at man kan få en treretters menu inklusive vin og vand for 10 euro per næse. Fantastisk. Det er en skøn middag, og vi bliver stopmætte.

Selvom vi er trætte, er det også en rigtig hyggelig middag. Vi griner, fordi vi har svært ved at forstå hinanden, og der opstår misforståelser hele tiden. Vi spiser med god appetit, og da vi er færdige, stiler vi direkte efter mod køjerne. I klosteret er der tre etager med plads til over 300 pilgrimme. Første sal er næsten fyldt, så jeg gætter på, at jeg skal sove sammen med cirka hundrede andre. Jeg tænker på min borrelia. Jeg håber, mine ben kan klare at gå denne Camino. Den amerikanske politibetjent snorker, men jeg hører det kun i få minutter, før jeg selv er væk.

Skønhed, smerter og nedkøling

Jeg er alene i dag. Amy og Deena bliver her, for lægen har sagt, at Amy skal hvile i 3-4 dage. Måske vi ses igen, når vi alle når frem til Santiago. Vi har i hvert fald udvekslet e-mailadresser.

På vej ud ad døren møder jeg Mr. B&B. Vi snakker om, at det sikkert er mudret i dag. De to professorer anbefaler, at jeg går på vejen det første stykke. Det har jeg nu ikke tænkt mig. Jeg har allerede gået rigeligt på vejen, synes jeg.

Den iskolde vind bider i kinderne med stikkende snefnug, da jeg bevæger mig udenfor. Det er en barsk begyndelse på dagen. Jeg har igen alt mit tøj på og beder til, at det må blive bare lidt varmere i dag. Jeg blev så gennemkold i går, at jeg ikke rigtig har fået varmen helt endnu. Roncesvalles ligger åbent for vinden, når den kommer fra syd, i dag er her koldt og vindblæst. Jeg tør slet ikke tænke på, hvor koldt det har været i middelalderen.